

5784 - Korach - Machloket

Er zijn twee misjnajot die eenzelfde boodschap geven.

“Iedere vereniging die niet lesjeem sjomayim (met als enige doel Hasjem te dienen) zal niet blijven bestaan”, “ieder meningsverschil dat niet lesjeem sjomyim is zal niet blijven bestaan.”

Of een vereniging of gemeenschap lesjeem sjomayim is of niet, kunnen wij dus heel makkelijk weten, achteraf. Blijft zij bestaan? Dan was haar bedoeling goed. Blijft zij niet bestaan, dan is er iets fout gegaan.

Machloket, hét onderwerp van deze parasja, kan blijven bestaan - en dat is goed. Wat betekent dat een machloket kan blijven bestaan? Het voorbeeld hiervoor, dat de misjna aandraagt, is de vele meningsverschillen tussen Hillel en Sjammai. Die zijn blijven bestaan. En het tegenovergestelde geldt voor het meningsverschil van Korach en zijn groep.

En dat weten we pas achteraf.

Tot op de dag van vandaag worden de argumenten van zowel Hillel als Sjammai bestudeert door het Joodse Volk. In de Gemara worden beide als gelijkwaardig beschouwd en worden beide van alle kanten gewogen. Zeker, de halacha is volgens Hillel maar de mening van Sjammai heeft onze volledige aandacht en respect.

Korachs meningsverschil met Mosjé bestuderen we ook nog ieder jaar maar met maar één doel: om te begrijpen hoe het niet moet. Hun einde is dat ze door de grond verzwolgen zijn.

Maar dat weten we allemaal pas achteraf.

Zou het niet goed zijn als wij ook een instrument hadden om van tevoren te weten of iets lesjeem sjomayim is en dus een kans maakt te blijven bestaan en nut te hebben?

Er worden ons twee instrumenten aangereikt.

De eerste is om na te gaan of een machloket over de inhoud gaat of over de persoon. De laatste is kansloos.

En de tweede, en die helpt ook bij de misjan over de gemeente en vereniging, is om te zien of men bij het oorspronkelijke onderwerp blijft of dat een van de partijen probeert andere zaken aanhangig te maken waar het eerst niet om ging en waar het niet voor bedoeld was.

Korach springt, tijdens de ruzie van hem, van de een op de andere tak. Het gaat om de leiding van de stam Levi, om Aharon die Koheen Gadol is, dan weer om Mosje zelf.

Dat is geen machloket lesjeem sjomayim, dat is zoeken naar ruzie.

En ook kehillot, kenésiot, chewres, verenigingen in alle soorten en met allemaal andere doelen, als zij zich aan dat ene doel houden is dat goed maar als er krachten zijn die andere onderwerpen - zelfs schijnbaar goed bedoeld - op de agenda willen krijgen, is dat een oranje licht. Daar was het toch niet om begonnen?

Machloket, ruzie, twist is op zich niet erg. Door argumenten te wisselen komt men dichterbij de waarheid. Maar let op twee zaken: het gaat om de inhoud en niet om de persoon. En ten tweede, het onderwerp blijft zuiver en wordt niet vertroebeld door andere zaken erbij te halen.